

Onderzoek kleine marterachtigen uitbreiding transformatiestation en aanleg 150kV- kabelverbinding Amstelveen

Een aanvullend onderzoek naar kleine
marterachtigen in het kader van de wet- en
regelgeving voor natuur

SWECO

Sweco Nederland B.V.
Onderwerp Handelsregister 30129769
Aanvullend onderzoek
materachtigen
Projectnummer 51006745
Klant Reddyn B.V.
Datum 06-09-2022
Auteur Daisy de Vries
Document referentie NL23-648800269-61099

Gecontroleerd door Maikell Verkade
Vrijgegeven door Emma Grijsen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding.....	4
1.2	Doel	5
2	Wettelijk kader	6
	Wet natuurbescherming	6
3	Methodiek	9
4	Resultaten	11
5	Effecten en toetsing	15
6	Conclusies en aanbevelingen	15
	Referenties	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

TenneT en Liander zijn van plan het transformatiestation Amstelveen uit te breiden. Daarnaast bestaan er plannen om een nieuw transformatiestation in Amstelveen-Zuid te realiseren en een 150kV-kabelverbinding tussen de twee nieuwe transformatiestations aan te leggen. Het plangebied betreft de locaties van de twee te realiseren transformatiestations en het tussenliggende kabeltracé.

Het tracé is deels gelegen in agrarisch gebied. De nieuwe 150kV-verbinding zal tussen de transformatiestations worden aangelegd, door middel van ondergrondse boringen. Op een aantal plekken zijn open ontgravingen nodig (blauw in figuur 1). Bij een open ontgraving bedraagt de werkstrook 3 meter aan weerszijden van de kabel.

De locatie voor uitbreiding van de uitbreiding van transformatiestation OS Amstelveen staat nog niet vast, hier zijn 4 zoeklocaties voor aangewezen, globaal weergegeven met cijfers in figuur 1.

Figuur 1.1. Het plangebied met het tracé.

In 2021 heeft Sweco een verkennend onderzoek uitgevoerd om inzichtelijk te maken of beschermde planten, dieren of gebieden in het geding zijn door de

voorgenomen ontwikkelingen (Prins, 2021). De conclusie van dit onderzoek was dat drie aanvullende onderzoeken uitgevoerd dienen te worden, namelijk:

- aanvullend onderzoek kleine marterachtigen (deelgebied 3, Tuinvereniging Langs de Akker, figuur 1.2);
- nee, tenzij-toets NatuurNetwerk Nederland (Bovenkerkerpolder);
- nee tenzij-toets Bijzonder Provinciaal Landschap (Amstelscheg).

In deze rapportage wordt het aanvullend onderzoek kleine marterachtigen beschreven.

Figuur 1.2. Deelgebied 3, een onderdeel van de Tuinvereniging Langs de Akker.

1.2 Doel

Het doel van het aanvullend onderzoek is om vast te stellen of een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is door vast te stellen of (vaste) rust- en verblijfplaatsen of essentieel leefgebied aanwezig zijn binnen het plangebied.

2 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. Hierbij onderscheiden we drie verschillende beschermingsregimes waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld:

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1. e.v.)

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten bijlage IV Habitatrichtlijn, bijlage I Verdrag van Bern (artikel 3.5 e.v.)

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;
- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk verstoord of vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet opzettelijk mogen worden gedood of verwond. Onderzoeken naar het voorkomen vanuit de *Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijn* hebben een geldigheidsduur van drie jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Voor *Andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verwond.

Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *Andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) de vrijheid heeft om soorten binnen deze categorie onder voorwaarden vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming. Onderzoeken naar het voorkomen van *Andere beschermde soorten* hebben een geldigheidsduur van vijf jaar. Na deze termijn dient het onderzoek te worden geactualiseerd.

Met artikel 3.10 van de wet wordt het mogelijk gemaakt om die bescherming op te heffen om redenen die onder meer verband houden met ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of verband houden met onder meer het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen. Met artikel 4.9 van de verordening van provincie Noord-Holland wordt een dergelijke vrijstelling gegeven. De diersoorten waarop de vrijstelling ten behoeve van ruimtelijke ingrepen ziet, worden genoemd in tabel 2.1. In artikel 4.10 van de verordening is de meldings- en rapportageplicht opgenomen. Deze zijn opgenomen, zodat een goed beeld gehouden kan worden op welke manier er van de vrijstelling gebruik wordt gemaakt en de vrijstelling niet zorgt voor een verslechtering van de soorten. Voordat er tot uitvoering van de vrijstelling overgegaan mag worden, moet de intentie tot uitvoering aan de provincie worden gemeld. Dit zodat het bevoegd gezag op de hoogte is van het gebruik van de door hen verleende vrijstelling en de mogelijkheid heeft tot (steekproefsgewijze) controle. In de melding zal de eigenaar, de grondgebruiker of degene aan wie namens hem, conform artikel 3.15 zevende lid van de wet, toestemming is verleend, aangeven wanneer er waar werkzaamheden uitgevoerd zullen worden op grond van de vrijstelling. Ter controle op de gunstige staat van instandhouding van de soort en in verband met de evaluatie van de toegepaste werkwijze is het van belang dat de grondgebruiker aan het einde van de periode van uitvoering rapporteert (provincie Noord-Holland, 2020a).

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de wet geldt een ontheffingsplicht. Deze kan alleen worden verleend, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorieën soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de wet. Er is dan geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming nodig.

Tabel 2.1 Vrijgestelde soorten in provincie Noord-Holland (provincie Noord-Holland, 2020).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Uit de Wet natuurbescherming volgt dat het zonder ontheffing of vrijstelling op grond van de Wet natuurbescherming niet is toegestaan om verbodsbepalingen ten aanzien van vogels (art. 3.1), Habitatrichtlijn Bijlage IV soorten (hieronder vallen onder andere alle vleermuissoorten) (art. 3.5) en andere beschermde soorten (art. 3.10) te overtreden. Om te voorkomen dat verbodsbepalingen worden overtreden, kunnen mitigerende maatregelen worden getroffen. Indien deze mitigerende maatregelen tijdig functioneel zijn en zodanig dat daardoor geen sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming, dan kunnen werkzaamheden doorgang vinden zonder ontheffing. Indien deze mitigerende maatregelen niet tijdig functioneel zijn, is sprake van een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en dient een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. In dat geval moet (veelal) compensatie plaatsvinden om de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort(en) te kunnen garanderen.

3 Methodiek

Uit het verkennend natuuronderzoek is gebleken dat het plangebied mogelijk geschikt is als leefgebied en verblijfplaats voor bunzing, hermelijn en wezel (Prins, 2021). Aan de hand van het aanvullend veldonderzoek is in beeld gebracht of en zo ja welke beschermde soorten kleine marterachtigen aanwezig zijn in en rondom het projectgebied en welke functies het gebied voor ze heeft. De focus ligt daarbij op het vaststellen van (vaste) rustplaatsen van soorten.

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de onderzoeksmethode van Stichting Kleine Marters en de Handreiking wezel, hermelijn en bunzing van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN, 2017). De handreiking geeft aan dat per hectare vier wildcamera's opgehangen moeten worden op kansrijke plekken. Het plangebied is ongeveer 4.500m² groot, er is daarom gekozen om drie wildcamera's op te hangen.

De drie wildcamera (Bushnell HD) zijn binnen het plangebied opgehangen van 2 juni tot en met 29 juni 2022 (28 dagen). Deze wildcamera's zijn op de meest kansrijke plekken voor kleine marterachtigen geplaatst verspreidt over het gebied, dat wil zeggen op beschutte hoekjes met vegetatie van lage struiken naar korte vegetatie, plekken met een houtwal en langs het water, zie figuur 3.1. Bij deze wildcamera's zijn lokmiddelen geplaatst, volgens de onderzoeksmethode van Stichting Kleine Marters. Het gaat hier om een Jiggler (thee ei gevuld met watjes gedrenkt in zalmolie).

Aan de hand van de onderzoeksgegevens is beoordeeld of soorten beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten en of dit leidt tot een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd of een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of mitigatie nodig is.

Figuur 3.1. Locaties van de geplaatste wildcamera's.

4 Resultaten

Op de camera's stonden in totaal 536 bruikbare beelden. Op de beelden zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Binnen het plangebied zijn bovendien geen sporen van kleine marterachtigen waargenomen, zoals keutels en prooiresten.

Wel zijn andere soorten waargenomen op de beelden, zoals vossen, egels, hazen, ratten en meerdere vogelsoorten, evenals diverse huiskatten, zie een aantal foto's in figuur 4.1 t/m 4.5. Camera 1 bevatte 336 bruikbare beelden van in totaal 13 soorten: rat, Turkse tortel, heggenmus, fazant, konijn, roodborst, winterkoning, koolmees, merel, lijster, egel, huiskat en haas. Op camera 2 stonden 169 bruikbare foto's van in totaal acht soorten: Turkse tortel, fazant, koolmees, wilde eend, huiskat, haas, heggenmus en vos. Op de beelden van camera 3 stonden 31 bruikbare beelden met daarop vier verschillende soorten: huiskat, Turkse tortel, reiger en koolmees.

Figuur 4.1. Roodborst vastgelegd op camera 1.

Figuur 4.2. Rat vastgelegd op camera 1.

Figuur 4.3. Haas vastgelegd op camera 1.

Figuur 4.4. *Fazant vastgelegd op camera 2.*

Figuur 4.5. *Vos vastgelegd op camera 2.*

Figuur 4.6. Reiger vastgelegd op camera 3.

Figuur 4.6. Huiskat vastgelegd op camera 3.

5 Effecten en toetsing

Binnen het plangebied is in deelgebied 3 geschikt biotoop aanwezig voor kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel), een bomenrijke omgeving, dikke strooisellaag, veel vegetatie om in te schuilen en rommelhoekjes. Echter, in 28 dagen zijn geen kleine marterachtigen waargenomen binnen het plangebied, ondanks de aanwezigheid van lokmiddelen.

Binnen het projectgebied zijn ook geen sporen van kleine marterachtigen waargenomen als keutels, prooiresten of hollen. De aanwezigheid van essentieel leefgebied en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen binnen het plangebied worden op basis van het uitgevoerde onderzoek uitgesloten. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatief effect op het leefgebied van deze soorten.

6 Conclusies en aanbevelingen

In het plangebied deelgebied 3 zijn geen verblijfplaatsen en geen essentieel leefgebied aanwezig van bunzing, hermelijn en wezel. Het aanvragen van een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming ten behoeve van deze soorten is niet noodzakelijk.

Referenties

OD NHN (2017). Handreiking wezel, hermelijn en bunzing. Ingezien via:
<https://www.odnhn.nl>

Prins, L. (2021). Verkennend Natuuronderzoek Tracé Amstelveen; Een oriënterend onderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. SwecoNL rapportage, NL22-648800269-13949.

Provincie Noord-Holland (2020). Omgevingsverordening NH2020. Ingezien via:
https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsverordening/Documenten/Omgevingsverordening_NH2020.pdf

Stichting Kleine Marters. Onderzoeksmethoden. Via:
<https://stichtingkleinemarters.nl/onderzoeksmethoden/>